

# Obsah

|   |    |
|---|----|
| I. Význam chovu holubů ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .            | 5  |
| II. Původ holuba domácího ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .         | 7  |
| Zdomácnění holuba skalního . . . . .                                  | 7  |
| Účinky domestikace . . . . .  | 8  |
| III. Počátky rozvoje chovu holubů ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . . | 11 |
| IV. Zevnějšek holuba ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .              | 14 |
| Základní pojmy . . . . .  | 14 |
| Tělo holuba . . . . .   | 14 |
| Tělesný typ holuba . . . . .  | 17 |
| Postava holuba . . . . .  | 18 |
| Postoj holuba . . . . .   | 19 |
| Postoj noh . . . . .  | 19 |
| Tělesný rámec . . . . .   | 20 |
| Velikost holuba . . . . .   | 20 |
| Celkový vzhled holuba . . . . .                                       | 21 |
| Celkový dojem . . . . .   | 21 |
| Význačnější speciální pojmy . . . . .                                 | 22 |
| Krajiny a okrsky těla . . . . .                                       | 22 |
| Opeření holubů . . . . .  | 30 |
| Pernaté ozdoby . . . . .  | 31 |
| Zbarvení holubů . . . . .   | 35 |
| Barvy . . . . .   | 36 |
| Mezibarvy . . . . .   | 36 |
| Lesk a svít peří . . . . .  | 37 |
| Lesk peří . . . . .   | 38 |
| Svit peří . . . . .   | 38 |
| Jednobarevní holubi . . . . .   | 39 |
| Holubi s kresbou peří . . . . .                                       | 39 |

|  |     |
|--|-----|
| Základní kresby . . . . .  | 39  |
| Speciální kresby . . . . .   | 47  |
| V. Vlastnosti holubů ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .                           | 52  |
| VI. Prostředí a chov holubů ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .                    | 56  |
| Holubníky . . . . .  | 56  |
| Zařízení holubníků . . . . .   | 67  |
| Ostatní zařízení . . . . .   | 73  |
| Další pomůcky a potřeby . . . . .  | 79  |
| Holubník pro výletky . . . . .   | 82  |
| Voliérový holubník . . . . .   | 83  |
| VII. Plemena holubů . . . . .  | 84  |
| Plemenné skupiny holubů ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .                        | 84  |
| 1. Holubi typu holuba polního . . . . .  | 85  |
| 2. Bubláci . . . . .   | 85  |
| 3. Voláči . . . . .  | 85  |
| 4. Bradavičnatí holubi . . . . .   | 87  |
| 5. Holubi obří . . . . .   | 88  |
| 6. Holubi slepičáci . . . . .  | 88  |
| 7. Rejdiči a kotrláci . . . . .  | 89  |
| 8. Holubi okrasní . . . . .  | 91  |
| 9. Holubi poštovní . . . . .   | 92  |
| Československá plemena holubů . . . . .  | 92  |
| Moravský pštros ( <i>prof. dr. Richard Harnach</i> ) . . . . .                     | 92  |
| Prácheňský kánik ( <i>prof. dr. Richard Harnach a František Kouba</i> ) . . . . .  | 98  |
| Benešovský holub selský ( <i>Jaromír Kubart</i> ) . . . . .                        | 101 |
| Slezský barevnohlávek ( <i>prof. dr. Richard Harnach a Alois Beneš</i> ) . . . . . | 104 |
| Česká čejka rousná ( <i>Václav Tureček</i> ) . . . . .                             | 106 |
| Česká čejka hladkonohá ( <i>Václav Tureček</i> ) . . . . .                         | 112 |
| Česká lyska běloocasá rousná ( <i>Karel Hoření a Karel Bouček</i> ) . . . . .      | 113 |
| Český bublák ( <i>František Bálek</i> ) . . . . .                                  | 116 |
| Český stavák ( <i>František Wodák</i> ) . . . . .                                  | 121 |
| Český voláč sivý ( <i>inž. Jan Bureš</i> ) . . . . .                               | 127 |
| Český voláč sedlatý rousný ( <i>Hynek Sláma</i> ) . . . . .                        | 129 |
| Brněnský voláč ( <i>Václav Boučka</i> ) . . . . .                                  | 132 |
| Moravský bělohlávek ( <i>Miroslav Nepustil</i> ) . . . . .                         | 137 |
| Moravský voláč sedlatý ( <i>Miroslav Nepustil</i> ) . . . . .                      | 140 |
| Moravský voláč morák ( <i>Eduard Jahn</i> ) . . . . .                              | 142 |
| Hanácký voláč ( <i>Hynek Sláma</i> ) . . . . .                                     | 144 |

|  |     |
|--|-----|
| Slezský voláč bělouš ( <i>Miroslav Nepustil</i> ) . . . . .                    | 147 |
| Slezský voláč lysý ( <i>Miroslav Nepustil</i> ) . . . . .                      | 151 |
| Slezský voláč straka ( <i>Miroslav Nepustil</i> ) . . . . .                    | 153 |
| Slovenský voláč ( <i>prof. dr. Oskar Ferianc</i> ) . . . . .                   | 155 |
| Česká bagdeta ( <i>Josef Korbel a Bedřich Hájek</i> ) . . . . .                | 158 |
| Moravská bagdeta ( <i>Alois Chmelář</i> ) . . . . .                            | 163 |
| Ostravská bagdeta ( <i>Vilém Wojtoň</i> ) . . . . .                            | 166 |
| Pražský rejdič krátkozobý ( <i>Václav Nedbal</i> ) . . . . .                   | 169 |
| Pražský rejdič středozobý ( <i>Václav Nedbal</i> ) . . . . .                   | 173 |
| Český rejdič rousný chocholatý ( <i>Václav Nedbal</i> ) . . . . .              | 175 |
| Rakovnický kotrlák ( <i>Karel Hoření a Lad. Fruksa</i> ) . . . . .             | 177 |
| Komárenský kotrlák ( <i>prof. dr. Oskar Ferianc</i> ) . . . . .                | 179 |
| Košický kotrlák ( <i>prof. dr. Oskar Ferianc</i> ) . . . . .                   | 182 |
| Cizí význačnější plemena holubů . . . . .                                      | 184 |
| Hejlák ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                                       | 184 |
| Ledňák ( <i>inž. Jan Bureš</i> ) . . . . .                                     | 185 |
| Vlašťovák ( <i>Václav Tureček</i> ) . . . . .                                  | 185 |
| Německý užitkový holub ( <i>Jaromír Kubart</i> ) . . . . .                     | 185 |
| Koburský skřivan ( <i>Jaromír Kubart</i> ) . . . . .                           | 185 |
| Polský rysák ( <i>Jaromír Kubart</i> ) . . . . .                               | 186 |
| Altenburský a schmöllnský bublák ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .             | 186 |
| Němečtí jednovrkočatí a dvouvrkočatí bubláci ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . . | 187 |
| Bernburský bublák ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                            | 187 |
| Bucharský bublák ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                             | 187 |
| Durynský voláč ( <i>František Wodák</i> ) . . . . .                            | 188 |
| Německý a starwitzský stavák ( <i>inž. Jan Bureš</i> ) . . . . .               | 188 |
| Hesenský voláč ( <i>František Wodák</i> ) . . . . .                            | 189 |
| Pomořanský voláč ( <i>František Wodák</i> ) . . . . .                          | 189 |
| Anglický voláč ( <i>František Wodák</i> ) . . . . .                            | 189 |
| Indián ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                                       | 189 |
| Dragoun ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                                      | 190 |
| Francouzská bagdeta ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                          | 190 |
| Karier ( <i>Karel Hoření</i> ) . . . . .                                       | 191 |
| Říman ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                                    | 191 |
| Montaubánec ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                              | 191 |
| Vídeňský slepičák straka ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                 | 192 |
| Florentský slepičák ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                      | 192 |
| Maltský slepičák ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                         | 192 |
| Modenský slepičák ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                        | 193 |
| King ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .                                     | 193 |

|   |     |
|---|-----|
| Pávík ( <i>Josef Salamánek</i> ) . . . . .                    | 194 |
| Parukář ( <i>Josef Salamánek</i> ) . . . . .                  | 194 |
| Kudrnáč ( <i>Josef Salamánek a inž. Jan Bureš</i> ) . . . . . | 195 |
| Rackové ( <i>Josef Salamánek</i> ) . . . . .                  | 195 |
| Budapeští rejdiči ( <i>Václav Nedbal</i> ) . . . . .          | 196 |
| Vídeňští rejdiči ( <i>Václav Nedbal</i> ) . . . . .           | 196 |
| Berlínští rejdiči ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .       | 197 |
| Vratislavský rejdič ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .     | 197 |
| Poznaňský rejdič ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .        | 197 |
| Moskevský rejdič ( <i>Jindřich Voráček</i> ) . . . . .        | 197 |
| Sportovní poštovní holub ( <i>Josef Macků</i> ) . . . . .     | 198 |
| Německý výstavní holub ( <i>Jaromír Kubart</i> ) . . . . .    | 198 |
| <b>VIII. Volba plemene (ing. Jan Bureš)</b> . . . . .         | 200 |
| <b>IX. Chovatelská technika (ing. Jan Bureš)</b> . . . . .    | 202 |
| Nákup chovných holubů . . . . .                               | 202 |
| Zacházení s holuby . . . . .                                  | 204 |
| Usazování holubů . . . . .                                    | 206 |
| Plemenitba holubů . . . . .                                   | 209 |
| Zjištování pohlaví . . . . .                                  | 209 |
| Druhy plemenitby . . . . .                                    | 210 |
| Zaměření plemenitby . . . . .                                 | 212 |
| Sestavování chovných páru . . . . .                           | 213 |
| Párování holubů . . . . .                                     | 214 |
| Hnízdění holubů . . . . .                                     | 215 |
| Zabydlení páru v krbcích . . . . .                            | 215 |
| Příprava hnízda . . . . .                                     | 216 |
| Snáška vajec . . . . .  | 216 |
| Nasednutí páru . . . . .                                      | 217 |
| Líhnutí holoubat . . . . .                                    | 217 |
| Holoubata v péči rodičů . . . . .                             | 218 |
| Kroužkování holoubat . . . . .                                | 219 |
| Podsazování holoubat . . . . .                                | 221 |
| Podsazování vajec . . . . .                                   | 222 |
| Odstav holoubat . . . . .                                     | 223 |
| Odstav původním způsobem . . . . .                            | 223 |
| Odstav s použitím společné ohrádky . . . . .                  | 224 |
| Odstav s pomocí individuálních ohrádek . . . . .              | 224 |
| Odchov výletků . . . . .                                      | 225 |
| Chovné období . . . . .                                       | 227 |
| Vedení chovných záznamů . . . . .                             | 228 |
| Ošetřování holubů . . . . .                                   | 234 |

|  |            |
|--|------------|
| Trénink holubů . . . . .   | 235        |
| Brakování holubů . . . . .   | 236        |
| Zabíjení holubů . . . . .  | 237        |
| Přeprava holubů . . . . .  | 238        |
| <b>X. Přehled zdravotnické péče o holuby v holubníku (<i>prof. dr.</i><br/><i>Richard Harnach</i>) . . . . .</b> | <b>239</b> |
| <b>XI. Výživa a krmení holubů (<i>prof. dr. Richard Harnach</i>) . . . . .</b>                                   | <b>241</b> |
| Vhodná krmiva . . . . .  | 242        |
| Doplňková krmiva . . . . .   | 243        |
| Krmné dávky . . . . .  | 246        |
| Náhradní zdroje krmiv . . . . .  | 247        |
| <b>XII. Polaření holubů (<i>inž. Vlad. Šimek</i>) . . . . .</b>  | <b>250</b> |
| <b>XIII. Úprava zevnějšku holuba (<i>Jindřich Voráček a ing. Jan Bureš</i>) . . . . .</b>                        | <b>252</b> |
| Hlava a krk . . . . .  | 252        |
| Trup, křídla a ocas . . . . .  | 254        |
| Nohy . . . . .   | 254        |
| <b>XIV. Naše plemenné chovy holubů (<i>Jindřich Voráček a ing. Jan<br/>Bureš</i>) . . . . .</b>                  | <b>256</b> |
| <b>XV. Pelichání holubů (<i>prof. dr. Richard Harnach</i>) . . . . .</b>   | <b>259</b> |
| <b>XVI. Výstavy a přehlídky holubů (<i>ing. Jan Bureš</i>) . . . . .</b>   | <b>261</b> |
| Druhy výstav . . . . .   | 262        |
| Jak výstavu pořádat . . . . .  | 263        |
| Jak připravit holuby na výstavu . . . . .  | 264        |
| Výstavy a vystavovatelé . . . . .  | 264        |
| <b>XVII. Posuzování holubů na výstavách (<i>Jaromír Kubart</i>) . . . . .</b>                                    | <b>266</b> |
| <b>XVIII. Posuzování zdravotního stavu holubů na výstavách (<i>prof.<br/>dr. Richard Harnach</i>) . . . . .</b>  | <b>272</b> |
| <b>XIX. Nejdůležitější nemoci holubů (<i>MVDr. Rostislav Zavadil</i>) . . . . .</b>                              | <b>275</b> |
| Nakažlivé nemoci . . . . .   | 277        |
| Parazitární nemoci . . . . .   | 287        |
| Nenakažlivá onemocnění . . . . .   | 303        |
| Doslov ( <i>ing. Jan Bureš</i> ) . . . . .   | 307        |